

Hallingdal Renovasjon IKS
Kleivi næringspark 31
3570 ÅL

Brevet er sendt per e-post til: firmapost@hallingdalrenovasjon.no

Vedtak om endring av tillatelser etter forurensningsloven for Hallingdal Renovasjon

Hallingdal Renovasjon har søkt Fylkesmannen om endringer av tillatelsene etter forurensningsloven til drift av avfallsforbrenningsanlegget i Kleivi og Breie avfallsdeponi i Ål kommune. Fylkesmannen forlenger tillatelsen for forbrenning av kreosotimpregnerte jernbanesviller, og åpner for forbrenning av gulvbelegg. Hallingdal Renovasjon får også tillatelse til å ta imot 1000 tonn betong ekstra til Breie avfallsdeponi i 2015. Virksomheten skal betale kr 22 800 i gebyr for behandling av søknadene. Vedtakene om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages til Miljødirektoratet.

Vi viser til søknad fra Hallingdal Renovasjon av 12. mars 2014 om å forlenge tillatelsen til forbrenning av kreosotimpregnert trevirke, og søknad stillet til Miljødirektoratet datert 30. mai 2014 om tillatelse til forbrenning av gulvbelegg med ftalater /bromerte flammehemmere. Vi viser også til søknad av 13. april 2015 om utvidet ramme for deponering av betong på Breie deponi for inert avfall i 2015, og til epost datert 4. juli 2014 om utslipp til vann.

Bakgrunn

Hallingdal Renovasjon driver avfallsforbrenningsanlegg på Kleivi i Ål kommune. Anlegget har én kjel på 7 MW som er basert på næring/husholdnings avfall som brensel. I tillegg har de en nyere 2 MW biokjel for flis fra returtrevirke (RT-flis).

Anlegget har hatt utvidet tillatelse til forbrenning av kreosotimpregnert trevirke siden 2011. Tidsrammen for forbrenning av disse svillene har utløpt, men forbrenningen av svillene har gått saktere enn beregnet, og Hallingdal Renovasjon ønsker å få utvidet tidsrammen.

Det blir stadig flere fraksjoner som er farlig avfall. Gulvbelegg med ftalater er en slik «ny» fraksjon, etter at man oppdaget at en del eldre gulvbelegg inneholder så store mengder plastmyknere at de ut fra konsentrasjonen av disse er å regne som farlig avfall. Slikt gulvbelegg har tidligere vært brent som vanlig avfall i avfallsanlegget.

Hallingdal Renovasjon har også et deponi for inert avfall, som hovedsakelig er beregnet på betong, murstein o.l. som kommer inn på gjenvinningsstasjonene. Dette er vanligvis begrensede mengder per år. I forbindelse med et riveprosjekt i regionen har det imidlertid

oppstått behov for å deponere mer betong enn normalt i 2015, for å slippe å frakte betongen ut av regionen.

Aktivitetene som Hallingdal Renovasjon IKS planlegger kan medføre forurensning, og virksomheten skal derfor ha egen tillatelse etter forurensningsloven §§ 11 og 29. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for avfallsforbrenningsanlegg, og kan endre den eksisterende tillatelsen for forbrenningsanlegget etter forurensningsloven § 18. For forbrenning av farlig avfall som impregnert trevirke og gulvbelegg er Miljødirektoratet myndighet, men de har delegert myndigheten til Fylkesmannen i denne saken.

Offentlig høring

Søknadene om tillatelse til forbrenning av gulvbelegg med ftalater og videreføring av impregnert trevirke var på høring i juli og august 2014. Fylkesmannen mottok ingen uttalelser til søknadene.

Søknaden om økte mengder betong til deponi har ikke vært på høring, men Fylkesmannen mener en tillatelse vil ha liten miljømessig betydning. Det haster dessuten med å få tillatelse, fordi det er snakk om et riveprosjekt som er planlagt gjennomført i 2015. Vi mener derfor at midlertidig tillatelse derfor kan gis uten høring. Se forurensningsforskriften § 36-7 andre ledd.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Generelt

Ved avgjørelse av om tillatelsen skal gis og ved fastsetting av vilkårene har Fylkesmannen lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket vil medføre. Ved fastsetting av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt vekt på hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Nasjonal avfallsstrategi 2013 «Fra avfall til ressurs» (T-1531) viderefører mål om gjenvinning i Stortingsmelding nr. 26 (2006-2007) om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand. Det er et nasjonalt mål at alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om. Forbrenning av impregnert trevirke og gulvbelegg vil gi en miljømessig forsvarlig håndtering av farlig avfall, samtidig som energien i avfallet kan utnyttes (energigjenvinning). Eksporten av farlig avfall til utlandet har økt de siste årene, med all transport og fare for avfall på avveie som det medfører. Det er gunstig å behandle farlig avfall lokalt når det finnes miljømessig gode løsninger.

Betong er en sterkt økende avfallsfraksjon både i vekt og volum. Myndighetene ønsker at betong skal gjenvinnes. Det lar seg imidlertid ikke gjøre å gjenvinne all betong, enten fordi det ikke er behov for massene, eller fordi betongen er forurenset. Betong som ikke kan gjenvinnes bør helst deponeres på et deponi for inert avfall, slik som Breie deponi.

Generelt driftsopplegg ved forbrenningsanlegget

Forurensning fra avfallsforbrenningsanlegg er detaljert regulert i avfallsforskriften kapittel 10 og virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven. Tillatelsen ble sist endret 6. mai 2011. I 2014 installerte virksomheten et ammoniakkanlegg for å redusere utslippene av NOx. Ellers kan det se ut som om anlegget har noe høye utslipp til luft av flere parametere, men

virksomheten påpeker at kontrollmålingne som gjøres to ganger i året ligger lagere enn de kontinuerlige målingene, og at de derfor mistenker feil ved målerne. Fylkesmannen legger til grunn at Hallingdal Renovasjon sørger for at målinger at utslipp til luft blir representative, og at de kan overholde grenseverdier for utslipp til luft ved utvidelse av tillatelsen.

Forbrenning av gulvbelegg som er farlig avfall

Hallingdal Renovasjon har søkt om å få forbrenne gulvbelegg som er farlig avfall på grunn av innhold av ftalater eller bromerte flammehemmere, inntil 800 tonn per år.

Gulvbelegg har inntil for kort tid siden vært håndtert som vanlig avfall, og har dermed blitt forbrent sammen med vanlig avfall i avfallsforbrenningsanlegg. Mange gulvbelegg inneholder imidlertid så mye ftalater at de nå regnes som farlig avfall.

Ftalater er en gruppe organiske stoff som brukes som mykgjørere i plastprodukter, blant annet i gulvbelegg. Forsøk med forbrenning i avfallsforbrenningsanlegg har vist at stoffene brytes ned i slike anlegg. Forbrenning av gulvbelegg med ftalater skulle dermed ikke gi økte utslipp fra anlegget selv om gulvbelegget er farlig avfall.

Bromerte flammehemmere er en gruppe organiske stoffer som tilsettes tekstiler og gulvbelegg for å gjøre dem mindre brannfarlige. Forsøk hittil har vist at 99,8% av disse stoffene brytes ned i et vanlig avfallsforbrenningsanlegg.

Gulvbelegg kan i tillegg inneholde asbest, fluorerte flammehemmere, og tungmetaller som f.eks. bly og kadmium. Gulvbelegg med asbest anbefales ikke forbrent. Vi minner om tillatelsens punkt 2.1 som sier at virksomheten skal være spesielt oppmerksom på stoffene på prioritetslisten. Prioritetslisten omfatter blant annet stoff som kan være tilstede i gulvbelegg. Hallingdal Renovasjon har dermed en plikt til å måle utslipp av stoffer ut over kravet i avfallsforskriften kapittel 10 vedlegg V dersom det er fare for utslipp av stoffene ut fra brenselet i ovnen.

Dersom det farlige avfallet inneholder mer enn 1% halogenerte organiske forbindelser (herunder bromerte forbindelser), skal temperaturen økes til minst 1100 °C. Se avfallsforskriften kapittel 10 vedlegg IX.

Både ftalater og bromerte flammehemmere er miljøgifter som Miljødirektoratet vurderer som forsvarlig å forbrenne i ordinære avfallsforbrenningsanlegg. Fylkesmannen mener derfor at Hallingdal Renovasjon kan få tillatelse til å forbrenne inntil 800 tonn per år av slikt gulvbelegg.

Kreosotimpregnert trevirke

Hallingdal Renovasjon har tillatelse til å forbrenne inntil 150 tonn impregnert trevirke per år. Det omfatter både kreosot-impregnert og CCA-impregnert trevirke.

I 2011 fikk virksomheten utvidet tillatelsen med 150 tonn kreosotimpregnert trevirke per år i tre år. Bakgrunnen var at de hadde et større parti med gamle jernbanesviller som skulle brennes, og de mente behovet var midlertidig. Det har imidlertid tatt lenger tid enn planlagt, både på grunn av kapasitetsproblemer i forbrenningsanlegget, og fordi det har tatt lenger tid

enn planlagt å demontere metallplatene fra svillene før forbrenning. Hallingdal Renovasjon har derfor søkt om forlengelse av tidsrommet de kan forbrenne svillene på.

Kreosot er et organisk stoff som brytes ned ved forbrenning på temperaturer på 850°C, slik det er i en avfallsforbrenningsovn. Forbrenning av en økt mengde kreosotimpregnert materiale skal derfor ikke gi økte utslipp av skadelige stoffer.

Mellomlagring av kreosotimpregnert trevirke før forbrenning kan gi fare for avrenning av kreosot. Hallingdal Renovasjon har derfor tatt prøver av jorda ved lagringsområdet, men uten å finne forurensing som kan knyttes til lagringen. De planlegger å følge opp med tilsvarende prøver annenhvert år.

Mengde kreosotimpregnert trevirke forbrent de siste årene har langt under grensen i tillatelsen.

Fylkesmannen vurderer det slik at det er forsvarlig å utvide tidsperioden for forbrenning av det impregnerte trevirket med fem år fra 2014, fram til 1. januar 2020. Økningen på 150 tonn i året gjelder bare kreosotimpregnert trevirke.

Utslipp til vann

Utslippstillatelsen har tidligere forutsatt at forbrenningsanlegget ikke har utslipp til vann. I e-post av 4. juli 2014 påpeker Hallingdal Renovasjon at dette ikke er riktig, da de har et utslipp på ca 2% av vannet som blir brukt til kjøling og støvbinding i slag. Dette vannet ledes til kommunalt avløpsnett etter avtale med Ål kommune fra 2012. Avtalen med Ål kommune regulerer pH, temperatur og vannmengder. Fylkesmannen mener derfor at regulering av utslipp til vann blir tilstrekkelig ivaretatt gjennom avfallsforskriften §§ 10-17 – 10-19 og Hallingdal Renovasjons påslippsavtale med Ål kommune. Vi endrer derfor tillatelsen slik at kravet blir at vann skal slippes til kommunalt nett.

Økt mengde betong til deponi i 2015

Hallingdal Renovasjon har tillatelse til å deponere inntil 1000 tonn inert avfall (betong, murstein og annet ikke-reaktivt avfall) per år på Breie avfallsdeponi. Mengdene har hittil ligget langt under denne begrensingen. I forbindelse med et lokalt riveprosjekt har det oppstått uvanlig store mengder betongavfall som skal til deponi i 2015. Den aktuelle betongen er analysert for skadelige stoffer, og armeringsjern er fjernet.

En tillatelse til en midlertidig utvidelse vil ikke påvirke den totale mengden avfall som kan legges i deponiet. Betong gir normalt lite problemer ved deponering. Fylkesmannen mener derfor at det er forsvarlig at Hallingdal Renovasjon får tillatelse til å deponere 2000 tonn betong i 2015. Vi forutsetter at tillatelsens krav til mottakskontroll, bunn- og sidetetting overholdes.

Om naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. I dette tilfellet vil ikke endringen i aktivitet som virksomheten søker om påvirke naturmangfoldet i området. Bestemmelsene i

naturmangfoldloven vil derfor ikke være styrende for hvordan denne virksomheten blir regulert etter forurensningsregelverket.

Konklusjon

Fylkesmannen mener det er akseptabelt at Hallingdal Renovasjon får endret sine tillatelser for anleggene i Kleivi i tråd med søknadene, og at de positive virkningene av anleggsdriften er større enn eventuelle negative konsekvenser som følge av forurensing fra anlegget. Vi forutsetter da at virksomheten drives i samsvar med vilkårene i utslippstillatelsen og i forurensningsregelverket for øvrig. Vi minner om at farlig avfall alltid skal veies inn separat og håndteres og deklarerer i tråd med avfallsforskriften kapittel 11.

Vedtak om tillatelse

1. Fylkesmannen i Buskerud gir Hallingdal Renovasjon tillatelse til fortsatt forbrenning av 150 tonn kreosotimpregnert trevirke per år. Tillatelsen gjelder fram til 1. januar 2020.
2. Fylkesmannen i Buskerud gir Hallingdal Renovasjon tillatelse til forbrenning av inntil 800 tonn per år gulvbelegg som er farlig avfall på grunn av innhold av ftalater eller bromerte flammehemmere.
3. Fylkesmannen i Buskerud gir tillatelse til å deponere 2000 m³ betong ekstra på Breie deponi for inert avfall i 2015.
4. Tillatelsen til avfallsforbrenning punkt 6.1 endres så det er i tråd med dagens praksis.
5. Fylkesmannen fastsetter nærmere vilkår for tillatelsen. Vi viser til vedlagte tillatelse.

Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 18, jmfør §§ 11, 16 og 29.

Vedtak om gebyr

Hallingdal Renovasjon IKS skal betale kr 22 800 i gebyr for behandling av søknadene. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jmfør § 39-5. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra www.fmbu.no – Miljø og klima – Klageskjema.

Kunngjøring

Vi vil kunngjøre vedtaket i avisen Hallingdølen og på Fylkesmannens nettsted www.fmbu.no. Virksomheten skal betale kostnaden for kunngjøringen i avisen.

Med hilsen

Anders J. Horgen
kst. avdelingsdirektør

Marianne Seland

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.

Vedlegg:

Tillatelse etter forurensingsloven til avfallsforbrenning for Hallingdal Renovasjon IKS av 28.06.2006 med endringer, 12 s.

Tillatelse etter forurensingsloven til deponering av inert avfall på Breie fyllplass for Hallingdal Renovasjon av 10.02.2011 med endring, 12 s.

Kopi til:

Ål kommune Tingstugu, Torget 3570 Ål

Tillatelse etter forurensningsloven til deponering av inert avfall på Breie fyllplass for Hallingdal Renovasjon

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 29, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 9 om deponering av avfall § 9-7. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 7. august 2008, med tilleggsopplysninger i brev datert 24. september 2008 og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 11.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og til 1. januar 2025.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år må virksomheten søke om tillatelse på nytt.

Virksomhetsdata

Virksomhetens navn	Hallingdal Renovasjon IKS
Beliggenhet/gateadresse	Breie fyllplass, Kleivi, Ål
Gårds- og bruksnr	127/14-15-48 i Ål kommune
Postadresse	Kleivi, 3570 Ål
Kommune og fylke	0619 Ål, Buskerud
Org. nummer (bedrift)	951 608 629 (974 154 676)
NACE-kode og bransje	38.210 – Behandling og disponering av ikke-farlig avfall
NOSE-kode	109.04.04 Land filling
Deponikategori	3 - deponi for inert avfall

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Tillatelsesnummer	Risikoklasse ¹
08/5544	0619.0014.02	2011.055.T	3

Tillatelse gitt: 10.02.2011	Endringsnummer:1	Sist endret: 27.05.2015
Anders J. Horgen kst. avdelingsdirektør	Marianne Seland seniorrådgiver	

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Rammer	3
2. Generelle vilkår	3
2.1 Utslippsbegrensninger.....	3
2.2 Plikt til å redusere forurensning.....	3
Plikt til forebyggende vedlikehold	3
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare	3
2.4 Internkontroll	4
Risikovurdering og forebyggende tiltak.....	4
3 Særskilte vilkår for deponering av avfall	4
3.1 Avfall som kan deponeres.....	4
3.2 Behandling av avfall før deponering.....	4
3.4 Registrering og kontroll ved mottak av avfall	5
3.5 Beskyttelse av jord og vann	5
3.8 Nærmiljøtiltak	6
3.9 Oppfylling og drift	7
3.10 Avslutning og etterdrift	7
3.11 Kontroll og overvåking	9
4.2 Varsling av akutt forurensning.....	10
5 Ansvarsforhold	10
5. Eierskifte	11
6. Tilsyn.....	11
VEDLEGG 1	12

1. Rammer

Tillatelsen gjelder deponi for inert avfall på Breie fyllplass i Ål kommune. Tillatelsen gjelder en årlig mengde avfall deponert på 1 000 m³ med en samlet deponimengde på 100 000 m³ for deponiets totale levetid.

For året 2015 økes rammen for deponert avfall med 2000 m³ betong.

Tillatelsen gjelder til 1. januar 2025. Hvis deponering skal fortsette utover dette, må virksomheten søke Fylkesmannen på nytt. Søknad om fortsatt drift må sendes innen 1. januar 2024.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Dette gjelder likevel ikke utslipp av stoffer på prioritetslisten, oppført i vedlegg 1. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jmfør forurensningsloven § 2.

Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jmfør internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 4.2.

2.4 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll i samsvar med internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Risikovurdering og forebyggende tiltak

Virksomheten skal vurdere om aktivitetene ved virksomheten kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø, jmfør internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 6, og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Risikovurderingen skal være dokumentert, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Ved endringer i driften skal risikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensningen kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten om nødvendig iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3 Særskilte vilkår for deponering av avfall

3.1 Avfall som kan deponeres

Tillatelsen omfatter deponering av inert avfall av følgende typer:

- Avfall som er klassifisert som inert etter avfallsforskriften kap.9, vedlegg II, punkt 1.2 a)
- Avfall som er lett forurensede masser som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften kap.9, vedlegg II, punkt 2.1, kriterier for mottak av avfall på deponi for inert avfall.
- Avfall som inneholder <3% TOC, og er inert etter definisjonen i avfallsforskriften § 9-3 g)

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres. Dette gjelder for eksempel glassemballasje.

3.2 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet før deponering jf avfallsforskriften kap 9, § 9-6. Behandlingen skal sikre at avfallet oppfyller forskriftens krav til inert avfall og kriteriene i vedlegg II.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

3.4 Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering jf § 9-12. Registreringen skal tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om forskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen. Kontrollen skal videre fastslå om avfallet stemmer med opplysningene gitt i basiskarakteriseringen.

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i vedlegg II.

3.5 Beskyttelse av jord og vann

3.5.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet. Det skal være størst mulig grad av oppsamling av det sigevannet som likevel oppstår.

Bedriften skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet. Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnettet, men ledes separat utenom deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger.

3.5.2 Tiltak mot utlekking av sigevann

Deponiet skal oppfylle kravene til bunntetting i avfallsforskriftens kap.9, vedlegg I, punkt 3.2.

Det er en forutsetning at de metoder som benyttes for å etterkomme bunntettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker).

3.6 Sigevannshåndtering

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall og avsluttet deponiareal skal samles opp. Oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping.

Sigevannet skal overvåkes, og om nødvendig renses. Det skal være særlig fokus på de prioriterte stoffene i vedlegg 1. Sigevannet tillates infiltrert i grunnen dersom overvåkning viser at forurensningen er svært liten. Dersom grunnen benyttes som rensemedium skal

renseeffekten og eventuelt påvirket område dokumenteres. Fylkesmannen kan sette krav til rensing av sigevann dersom det er behov for det.

3.8 Nærmiljøtiltak

3.8.1 Generelt

Eieren av tillatelsen skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljølempene som følge av deponidriften reduseres til et minimum.

Fordi avfallet som skal deponeres i utgangspunktet ikke lukter eller vil tiltrekke seg skadedyr, er det ikke satt spesifikke krav til bekjempelse av slike ulemper.

Avfallsanlegget skal om nødvendig skjermes mot innsyn fra naboer og fra mye brukte friluftsområder.

Lukt og støv fra avfallsanlegget skal til enhver tid være så lav at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Om nødvendig må lukt- og støvreduserende tiltak iverksettes straks.

3.8.2 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag (kl. 19-23)	Lørdag	Søndager og helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser per time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene L_{AF} (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvis lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen "highly impulsive sound" som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdiene som er angitt i tabellen.

Støygrensene gjelder all støy fra anleggets ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting, knusing og sortering av masser og avfall. Støy fra bygg-

og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som blir etablert etter at virksomheten har startet opp.

3.9 Oppfylling og drift

3.9.1 Oppfylling

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres.

Deponert avfall skal komprimeres minimum samme dag og deponiceller i bruk skal dekkes til jevnlig.

Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype ift risiko for miljøulemper og betydning for klimatiske forhold, og konkretiseres i bedriftens driftsrutiner.

Masser som benyttes til midlertidig tildekking av avfallet skal være egnet til formålet. For å hindre at det oppstår tette barrierer for vanngjennomstrømning nede i deponiet, må massene ha en tilstrekkelig høy permeabilitet.

Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

3.9.2 Drift

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes.

Alle ovennevnte prosedyrer og rutiner må være på plass før deponiet settes i drift.

Deponiet skal være sikret mot adgang for uvedkommende og være utilgjengelig utenom deponiets åpningstider. Om nødvendig må hele avfallsanlegget inngjerdes.

Brenning av avfall på deponiområdet er ikke tillatt.

3.10 Avslutning og etterdrift

3.10.1 Trinnvis avslutning

Før en celle avsluttes, skal bedriften ha vurdert og avklart med Fylkesmannen hvor tett toppdekket skal være. Dersom det senere skal etableres en ny celle oppå denne cellen, skal denne kun midlertidig tildekkes med tette masser eller kunstig membran.

Celler med risiko for utvasking av forurensende stoffer, skal ha et toppdekke med et tettingslag bestående av 0,5-1 m leire med en hydraulisk konduktivitet på 1×10^{-9} m/sek eller lavere, eller en kunstig membran.

Toppdekke er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. Utformingen av toppdekket skal hindre erosjon og tilpasses etterbruken av arealene.

3.10.2 Endelig avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet. Hallingdal Renovasjon IKS har også ansvar for etterdrift av anlegg og installasjoner i minst 30 år etter avslutning.

Senest to år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal bedriften legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Planen skal blant annet omfatte et revidert overvåkingsprogram for vann i etterdriftsfasen samt angi en endelig utforming og etterbruk av deponiet. Planen må ta høyde for etterfylling pga setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av sigevann.

Deponiet skal ha en konveks form. Toppdekket skal utformes iht vilkår 3.10.1.

Vektsjiktet (dvs øverste del av toppdekket) skal kun bestå av rene masser. Dersom arealet skal benyttes til jord- eller skogbruk, må vekstsjiktet være dypt nok til å tåle pløying eller annen jordbearbeiding.

Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen skal gjennomføre en sluttinspeksjon på deponiet før det avsluttes iht avslutningsplanen. På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Fylkesmannen fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

Deponiet tillates ikke benyttet til boligformål før etterdriftsfasen er over.

3.10.3 Finansiell garanti og kostnadsdekning

Bedriften plikter å ha en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles. For øvrig vises det til veileder TA-2150/2006 om finansiell garanti for avfallsdeponier.

Garantiens form og størrelse må aksepteres av Fylkesmannen. Forslag til garantistillelse sendes Fylkesmannen innen 31. desember 2011.

3.11 Kontroll og overvåking

3.11.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Bedriften skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal bedriften utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår.

3.11.2 Meteorologiske data

Meteorologiske data skal samles inn på eller nær deponiet. Data skal være representative for deponiet.

3.11.3 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kap.9 vedlegg III og SFTs veileder TA 2077/2005. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel. Overvåking av resipienter skal settes i gang før oppstart av deponering.

For sigevann og overflatevann skal det tas blandprøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking der det er hensiktsmessig. For parametere som det er vanskelig å ta ut blandprøver for, kan det tas stikkprøver.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase fremgår av tabellen:

Overvåkingstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Sigevannets sammensetning	Hvert kvartal
Overflatevannets sammensetning	Årlig
Grunnvannsnivå	Hvert kvartal
Grunnvannets sammensetning	Hvert kvartal

Det er imidlertid bedriften som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Effekt av eventuelt lokalt renseanlegg for sigevann skal dokumenteres. Det forutsettes at bedriften utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning.

Bedriften er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er bedriften også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal kunne forevises forurensningsmyndigheten på forespørsel.

3.11.4 Rapportering

Virksomheten skal rapportere resultater av registrering og kontroll av mottatt avfall og overvåkingsdata innen 1. mars året etter utslippsåret via www.altinn.no jf § 9-13 i avfallsforskriften. Rapportering skal skje i henhold til Klima- og forurensningsdirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.klif.no.

Virksomheten skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata angi og kommentere:

- usikkerhet i datamaterialet
- resultater fra ringtester
- resultater fra tredjeparts verifikasjon av egne målinger

For rapportering av EAL-koder eller NS9431 benyttes³.

Rapporten skal også inneholde en vurdering av resultatene og behov for tiltak.

4.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁴. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

5 Ansvarsforhold

Virksomheten er ansvarlig for at kravene i utslippstillatelsen blir overholdt.

Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å innhente tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, elektrisitet, eksplosjonsvern eller smittevern.

Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å betale erstatning for forurensningsskade, jmfør forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

³ Denne inndelingen er i samsvar med strukturen i databasen Forurensning.

⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

5. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

6. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Triklloreten	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluoreerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylyltinn	TFT, TPT